

Mare de trei ori in septemana: mercuri-a
veneri-a si dominic'a; in septemanele cu
serbatori inse numai de doue ori.

Pretiuu pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
diu metate de anu 5 " " "
unu patrariu . . . 2 " 50 " "
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . 30 franci;
diu metate de anu . . . 15 "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin dñs
correspondenti ai nostri, la tote postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresá tote cãte
privescu foi'a. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuncie si alle comunicatiuni de
caracteru privatu, se respunde câte 6 cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu.
Tassea erariale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Invitare de prenumeratiune la „Albina,”

pre patrariulu alu II-lea, ce se
propria cu 1. aprile, unde ni expira peste
300 de abonemente.

Pretiuurile si conditiunile se vedu in
fruntariulu foi.

Pentru mai usiora orientare a celor
respectivi, insemnamu, ca adresele dom-
niloru, ale caroru prenumeratiune expira
cu diu'a de 31 martiu, sunt notate cu
liter'a M. mare. Rogamu deci a grabi cu
insinuarea innoirii de prenumeratiune,
resp. de prenumeratiuni noue.

Agramadindu-ni-se forte tare ma-
nuscritulu din tote partile, septeman'a
venitoria, de si are serbatori, vomu dá
trei nri séu adeca unulu duplu.

Redactiunea.

Budapesta, in 7 aprile n.

In Romania tocmai incepu alegerile
pentru Senatu. Am atinsu la rondulu nos-
tru, ca guvernulu d-lui *Lascaru Catargiu*, —
dupa ce prin esirea din sindu séu a d-loru
Boerescu si *Cantacuzino*, se nascu o secesiune
in parti'a conservatoria si in urm'a ace-
stei'a perdú chiar si pre column'a principale
a partitei, pre principele *Dem. Ghica*, pre-
siedintele Camerei, — in Camera totu fu in
stare a-si salvá o majoritate precaria, dar
in Senatu deveni in minoritate; din acestu
motivu si-luá refugiulu la periculosulu es-
pediente de dissolvere a Senatulu. Acuma
fresce, ca tota lumea politica si-a atientitu
ochii asupr'a nouelor alegeri, si dejá pu-
blicistic'a si cea din tíera, dar mai multu cea
din strainetate, face la combinatiuni despre
posibilitile urmari a unui nefericitu resul-
tatu alu alegeriloru pentru cei de la
putere.

Parti'a liberale-nationale, cea pore-
clita a *Rosiloru*, de mai multi ani traindu
in retragere, ea si acuma, precum se dice, pre-
pucinu a contribuitu la schimbãrile intre-
venite, provocandu-se acelea curatu numai
printr' unu conflictu, dupa unii alu princi-
piloru, dupa altii inse alu intereselor par-
ticularie ale membriloru fosti la putere. Cu
tote acestea, politic'a din afara tiene mor-
tisiu, ca intemplandu-se se cada cabinetulu
d-lui *Catargiu* in urm'a alegeriloru pentru
Senatu, noulu Cabinetu ar avé a se formá
prin dlu *Ioanu Brateanu*, carele dejá mai de
multe ori ar fi fostu chiamatu la palatu si
pentru atare eventualitate ar fi si ingagiatu
formalmente.

Cea-ce scimu positivu in acésta direc-
tiune este, ce ni spune „*Romanulu*“ din Bu-
curesci in nrulu seu de dominec'a trecuta,
candu scrie la loculu principale acestea:
„*Suntemu informati ca Mari'a-Sa Dom-
nitorulu, cunoște starea cea durerosã a
ierei.*“

„*Domnulu Ion Bratianu, avendu onó-
ra de a convorbí cu Capulu Statulu, ne-a
datu o scire, pe care cu fericire o facemu cu-
noscuta natiunii.*“

„Am disolvatu Senatulu, i-a disu

mulu legale alu reintãrii in representa-
tiunea nationale.

„Alegerile voru fi libere; am do-
rit'o, o dorescu si respundu cá libere
voru fi.“ —

„De la unu capetu la celalaltu alu
tierei voru fi aclamate cu fericire aceste sal-
vatorie cuvinte. Natiunea prin armare va
stãruí sè reintre in a ei suveranitate, cu dom-
nitatea si cu vointi'a ce sunt atributele adevé-
ratei puteri.“ —

Lucrulu pare cam abnorme; totusi
pre noi nu ne pote surprinde; din contra l'am
aflá naturale. Astadi, cáci si in Romania,
casi in Austro-Ungaria si juru-imprejuru,
politic'a se nutresce mai numai prin abnor-
mitati. Sublimulu patriotismu alu d-lui
Ionu Brateanu, potemu dice cá de 5—6 ani
incóci formalmente a fostu repudiatu din
cercurile domnitorie in Romania. Ei bine:
acésta abnormitate a produsu cea mai mare
confusiune si crise in spirite si in adminis-
tratiune, si inesi elementele reunite in
contra acelei directiuni, in fine se revol-
tara si sparsera intre sine. In astfelu de
situatiune, ce-alta legea si morala pote
urmá Domnitoriulu *Carol*, de cátu a-si
luá refugiulu la *Brateanu*. Numai de ar avé
MSa acésta firesca intentiune si necesari'a
tarfa a vointiei, ca s'o si essecute cu serio-
sitate, mai vertosu in faci'a displacerii ce
se manifesta in strainetate juru-imprejuru!
Precum inse vedemu din cele ce ni adusera
urmatorii nri ai *Romanulu*, anume din vio-
litatea influentia ce face guvernulu asupra
alegeriloru, pare-ni-se cá *bunavointi'a* Dom-
nitoriulu n'ajunge spre a impededá abusu-
rile indatenate. —

Despre pacificarea in Oriente,

o depesia din *Zagabria* Croatiei, cu da-
tulu 5 aprile suna asiá:

„Rescolatii in *Suttorina* statorira
urmatóriele conditiuni de pace: Retrage-
rea ostiriloru turcesci din *Herzegovina*;
Pórt'a se oblega, a dá pre unu anu de
dile bucatele necesari, precum si sumele
necesari pentru zidirea casloru derimate;
rescolatii remanu cu armele in mana;
puterile mari garantédia implinirea ace-
storu conditiuni.“

Totu sub acelu datu ni se depesiédia
din *Costainitia* in Croatia asiá:

„Tote satele din districtulu *Maida-
nulu* in *Bosnia*, precum si de prin pre-
juru, s'au rescolatu in diu'a de 31 martiu
si s'au alaturatu insurectiunei.“

Cãtra acestea „*Nar. Nov.*“ din *Zagabria*
sub 3 aprile scrie:

„Intregu districtulu *Bihaciulu* este
in flacara. Rescolatii au pusu pe talpe
micu si mare, totu ce pote prinde arma.
Dorindu si musulmanii slavi a scapá de
nevoi, se alatura si ei cu gramad'a res-
cólai strigandu: „Alu vostru Rege este
tore notorien drentu!“

Un'a si mai noua depesia din *Zagabria*,
de alalta-ieri, 6 aprile, suna asiá:

„Alalta-ieri si ieri, insurgentii sub
conducerea lui *Dichici* si *Voino-
vici*, atacara si batura unu corpu tur-
cescu de 2000 armati, la *Dubovitiu* si
Iasenitiu, taindu 120 si vulnerandu 200
de turci.“

Paralelu cu acestea, din *Rusciucu* se la-
tiesce faim'a, cá *Bulgaria* este in *ajunulu res-
cólai*. De asemenea se vestesce, cá *grecii Can-
dioti* ar fi notificatu rescolatiloru din *Herze-
govina*, sè nu se supuna dorintiei diplomatei,
cáci curendu voru fi spriginiti si din acea
parte. —

De buna séma adeca, vedendu crestinii
slavi din *Bosnia* si *Bulgaria*, cumca si Impe-
rattele de la nordu, si stepanii din *Constan-
tinopole*, punu temeiu numai pe cei gat'a d'a
mori cu arm'a in mana pentru libertate, s'au
sufulcatu si ei si s'au redicatu cu arm'a, pen-
tru ca la regularea ce are sè urme, sè nu fie
trecuti cu vederea.

Nu e indoieála, cá déca din capulu loculu
se redicau toti din tote partile si in *Bosnia*,
si *Bulgaria*, casi in *Herzegovina*, caus'a de
multu erá decisa in favorea Crestiniloru. —

Si precãndu acestea se templa in *Bosnia*,
si precãndu biét'a *Austria*, in ruptulu capulu
lucra la molcomire si impacare intre turci si
crestini, éta ce se intempla in diu'a de 3 aprile
la altu puntu, in *Herzegovina*: 80 de soldati
turci, bine armati, esira pre furisiu dintr'o
fortaretia, acum nepazita si totu pre furisiu
se rapedira asupr'a satulu crestinu *Vitcoviei*,
ai caru locuitori numera intre cei mai supusi
turciloru, acolo inscenandu unu macelu infri-
cosiatu, si taindu mai multi betrani si copii,
dusera capetele taiate ca trofeie, mai menandu
si o turma de boi si cáti-va cai jãfuiti cu
sine.“

Apoi pe astfelu de barbari vré diplo-
matia sè-ii mai sustiena in Europa?!!! . . .

Dara éca aci si cele mai noue depesie
de ieri, 7 aprile. *Prim'a din Ragusa* suna:

„Insurgentii aréta, cá turcii rum-
pendu pactulu de armisteti, concentrara
25 bataliõne la *Trebinie* si desbar-
cara noue trupe la *Clecu*, prin ce oper'a
de parificare s'a nemicitu. Deci rescolatii
inca se pusera a-si concentrá puterile.“

A dou'a din *Costainitia* in Croatia
suna:

„De ieri, joi, intre *Crupa* si *Maidan*
decurge lupta mare intre 5000 de resco-
lati si doue tabere de turci. In *Costainitia*
turcesca turcii redica valuri spre ape-
rare.“

Asiá se vede, cá pactãrile de pace Tur-
culu, pote cu, pote fora scirea amiculu seu
Andrásey, le-a privitu numai de incercãri d'a
amagi si pacali pre crestini, ceea-ce insa n'a
succesu.

Urmãrile nu potu fi, decãtu o lupta si
mai generale si inversiunata!

In fine citãmu ca unu ce inca forte ca-
racteristicu, urmatóri'a depesia de alalta-ieri
din *Viena*:

„La *Sabatiu* in *Serbia*, s'au adun atu
1000 de volantari, cari cauta a trece

peste Sava, (adeca din coci la noi in Sirmiu; — este temere pentru depourile militare din Mitrovitiu!)

Ati mai auditu si d'astea?! Va se dica teritoriulu Austro-Ungariei este amenintiatu de voluntarii Serbiei! —

O cestiune administrativa bisericésca,

Deslegata intr'o parte, dar nu sè intr' alt'a.

Acum cà elementulu liberal se redicà la prevalentia in sinodulu archidiece-sanu din Sibiiu, credemu a nu mai fi neoportunu, sè vorbimu despre o intrebare momentósa, tractata si deslegata in partile ungaro-banatece intr' unu intielesu, ér in cele transilvanice archidiece-sane — intr' altulu.

Este vorb'a de modulu provederii vicariateloru episcopali in biseric'a romana ortodossa.

Statutululu organicu, legea fundamentale si propriamente constitutiunea moderna a acestei biserice, reconósce episcopiloru dreptulu, de a-si numi, in casu de necessitate, dintre asessorii preotiesci ai consistoriului, pre unu timpu mai lungu séu mai scurtu, vicariu séu locutienatoriu, carele in casu de reposare a episcopului, continua a-i tiené loculu pona la alegerea si intarirea noului episcopu.

Acést'a este genuinulu sensu alu legii citate. Dar aceeasi lege, Statutululu organicu, prin totu cuprinsulu seu statoresce si regulédia unu principu, care suna cà: tóte posturile sistemisate si dotate de biseric'a, se implinescu prin alegeri in corpurile concerninti. Acést'a de la servitoriulu bisericeii si alu scólei, precum de la diaconu si suplinte invetiatorescu, pon' la Episcopu si Metropolitu, fora esceptiune.

Intre acestu principu si intre dispositiunea de mai susu, adeca dreptulu episcopului de a-si pune vicariu, pare a subversá o contradicere. Acést'a contradicere Sinodulu eparchiale din Aradu la trei ocazioni a deslegat'o — dupa principulu liberalismului, ce adia prin intregu statutulu organicu, interpretandu si aplicandu legea astfelu, cà: déca este vorb'a de unu vicariatu permanente, sistemisatu prin Sinodu si dotatu prin bugetulu sinodului, — pre cum atare a organisatu si dotatu Sinodulu eparchiale din Aradu pentru Oradea-mare, — atunci, conformu principiului din statutulu organicu, Sinodulu alege pre vicariu, ér episcopulu i dà binecuventarea archiereiésca, conformu dreptului seu statutariu facia de alegerile definitive ale facieloru bisericesci. Din contra, déca este vorb'a de vicariu temporariu, pentru o provedere administrativa interimale, necesaria in casu de absentia séu impede-care prin morbu a episcopului; atunci punerea séu numirea este dreptulu eschisivu alu episcopului, conformu canóneloru, ca si in veri care altu casu de provisiune provisorie urgente pentru unu postu bisericescu.

Atare vicariu, pusu de episcopu, incéta a functioná in data ce a incetatu necessitatea din carea a fost elu numitu; precandu celu sistemisatu si alesu in modu permanente, de Sinodu, nu póte incetá, decátu prin mórte, prin stramutare séu destituire dupa lege, séu in fine prin stergerea legale a postului se, — casi ori-care altu oficiu bisericescu definitivu.

In diecesea Aradului ambele aceste forme de vicariatu s'au practicatú foranici o greutate. Sub episcopulu Procopiu era vicariu pusu de Sinodu la Oradea-mare parintele protosincelu, mai tardu archimandritu, Mironu Romanulu, si totu pre acél'a timpu, caletorindu episcopulu la bai si la congresu, si a lasatu vicariu la Aradu, numitu de sine, pre parintele protosincelu Andrei Pappu.

La anulu 1874, parintele eppu alu Aradului Mironu Romanulu, cerendu a i se dá si in Aradu unu vicariu sistemisatu si dotatu prin bugetu, totu cu acea ocaziune a dechiaratu cà, conformu interpretárii de pona aci a statutului org. alegerea are sè urme prin Sinodu. Totu in anulu 1874 Sinodulu a alesu Vicariu la Orade pre parintele protopopu I. Metianu din Zernesci, ér la anulu 1875, dupa redicarea acestui'a la trépt'a de episcopu, pre archimandritulu Andrei Pappu.

Altfeliu in Archidiececea din Transilvania. Acolo postulu de vicariu si resp. de presiedinte alu Consistoriului din Sibiiu, desi se considera de stabile si este dotatu prin bugetulu sinodului archidiece-sanu, totusi fiindu cà pre timpulu absolutismului, séu ante-statutariu, dreptulu denumirei de vicariu s'a revindicatu si esserciatu prin episcopulu diecesanu, partit'a prevalente in Sinodu a socotitu a nu mai ventilá acést'a cestiune, ci a lasá vicariatulu asiá cum a fost, adeca ca unu dreptu alu Archiepiscopului.

Noi m. ltu ne-am miratu de acést'a; càci cestiunea nu este de natura séu insemnetate begatela in biseric'a. Chiar in càtu pentru persón'a vicariului, este multu mai bine, ca densulu sè fie alesulu stabile, permanente, alu Sinodului — nemoritoriu, decátu numitulu personale alu Archiereului, supusu in ori-ce casu de stramutare in scaunu la nóua censura si numire. Apoi si referinti'a de disciplina este alt'a — facia de o corporatiune de 60 de membri, esiti din alegeri directe, prin votulu universale alu preotimei si alu crestiniloru, si érasu facia de judecat'a séu dóra chiar capritiulu unu'a. Dar lucrulu principale este, cà printr' o splicare si aplicare a legii ca pon' acú in Archidiecece, principiulu celu mare, mai susu citatu alu constitutiunei nóstre bisericesci, se vatema si chiar se sparge de a dreptulu — fora nici o necessitate. Si de aceea noi, fora nici cea mai pucina atientire la persóna, recomandámu fratiloru din Archidiecece, specialmente partitei liberali, regularea acestei cestiuni, màcar pentru venitoriu, mai in armonia cu legea si cu usulu legale din diecesea aradana.

Fórtiele militari in Romania.

Dica cine ce vrè: noi avemu convictiunea, cà astadi este respectatu numai poporulu carele scia redicá pumnulu armatu si scia dá cu elu si scia mori pentru dreptulu seu. De aceea astadi armările seracescu tieretele. Si de aceea domnii naibei, adeca cei intielepti si isteti, inarma si-redica pumnulu nu numai alu lor propriu, ci si alu celoru ticalosi, supunendu-si-ii pre acesti'a si facendu-si-ii tributari scopuriloru lor, pona si prin pumnulu armatu propriu alu acestora-si.

Déca brutulu de turcu n'ar fi fost atáta de orbitu de Ddieu, ca sè eschida din armata sa pre crestini, in locu d'a mi ti-ii fi dresatu si invetiatu la supunere si ambitiune in supunere, casi — buna óra — neamtiulu pre noi: astadi in Bosnia si Hersegovina ori nu ar fi rescòla pentru emancipare séu déca ar fi, apoi ar junghia nu crestinu pre musulmanu, ci crestinu pre crestinu!

Éca caus'a pentru care noi ne necagimu candu ne vedemu ticalosi, si ne necagimu indicitu, candu lumea straina, séu vr'unulu din lumea straina, cu dreptu séu fora dreptu ni dice ticalosi. Firesce cà facand'o fora dreptate, nu numai ne necagimu, ci ne si indignámu.

„Allg. Zeitg.“ de Augsburg, in nrulu seu 92 din 1. aprile a. c. precum amentramu in nrulu precedente alu fóiei nóstre, vorbindu despre fórtiele militari si peste totu despre valórea belica a Serbiei, Romantei si Montenegroi, séu adeca a elementului serbescu si a celui romanescu, pune sum'a fórtieloru militari organisate din Romania, dupa datele autentice ce pretinde a avé, in asemenare cu cele din Serbia, indoita de mare, echipamentulu si essercitiile de manevre ale romaniloru fórtie superiori; valórea insa martiale a celoru romane, departe sub a Serbiei, echiparandu 10,000 de soldati serbiani „neconditionatu cu 20,000 de soldati romani.“

Caus'a o splica autorele de acolo, cà: „Mai vertosu in clásile superiori ale Romantei domnesce preste totu, (ce e dreptu, pre langa numeróse esceptiuni,) o astfelu de coruptiune, demoralisare si degenerare, in càtu din acelea nu este cu potintia sè ese oficiari bunu. Tóte vitiele civilisatiunei moderne din Apusu si-le-au apropiatu acesti ffi de boiari cu mare zelu, si pré desu ei intrecu intru acelea pre modeleloru din Paris, precandu din virtutile militari ale Francesiloru ei si-au insusitu pré pucinu.“

Va sè dica: autorele germanu a cetitu unde-va, séu dóra a avutu ocaziunea chiar de a vedé ceva din conosciutele mari slabitiuni ale majoritati boiariloru din Romania, si pe acést'a basa unilaterale tacsédia mai la nemic'a intrég'a valóre martiale a soldatului, a armatei romane! De aci autorele oblu si-face deductiunile; de aci, fiindu cà Serbia nu are boiari, asiá dara nici boiari corupti, degenerati, autorele redica pre soldatulu serbu, si in generale pre serbu, pon' la ceriu peste romanu; de aci autorele enuncia apoi cea mai nejusta si nejustificabile sententia si asupra nóstra, a Romaniloru din Austria, denegandu-ni ori-ce vertute, ori-ce meritu militare!

Este curatu, casi cum ar vrè sè dica diplomatie, ce astadi si-bate capulu, cà cum sè regulede Orientele: „Éca colid o turma mare d'unu sois de ómeni netrebnci, care s' bunu tocma numai d'a compend' ici, colo, in drépt'a si 'n stang'a, ori pre unde cere interesulu celoru valorosi. Folositi-lu spre acestu scopu, cà de alt'a nu-e bunu!“

Càta nedreptate! Ce colosale anagire! Concedemu multe slabitiuni si in mare parte chiar degenerarea boiariloru; concedemu avantagiulu Serbiei prin lips'a de boiari; dar aceea inca se scia, cà ori-cátu de bravu soldatu este si a fost pururi serbulu, Serbia n'are istoria mai gloriósa in eroismu, in fapte mari militari, de càtu Romania; chiar asiá se scia, cà din coci in Austria, Romanulu pu-

urii a rivalisatu cu Serbulu in virtuti si merite militari, si ca deca Serbulu, de la natura mai resolutu, pururia mai iute a intratu in focu de catu Romanulu, apoi acest'a erasi pururia mai lungu timpu a sciutu se sustiena foculu si se continue ataculu; precum acest'a probedia pon' la evidentia analile regimentelor austriace. Si totusi autorele neamtiu cutesa si scrie vorba: „Ein so vorzüglicher Soldat der Serbe stets zu sein pflegt, so wenig kriegerische Tugenden zeigt gewöhnlich der Walache; das ist besonders auch in der österreichischen Armee zur genüge bekannt... Walachische Regimenter haben niemals und zu keiner Zeit sich besondere Lorbeern gegen einen auswärtigen Feind erworben; das ist allbekannt.“

Noi suntemu convinsi, ca cetindu aceste cuvinte ori-care oficiariu, bine instruitu, din armat'a austriaca imperatésca, va eschiamá cu indignatiune: „Autorele este séu unu ignorante séu unu ciarlatan, séu ambele împreuna!“

Dar pentru Ddieu! — lasandu ne-amintite cele din trecutulu mai de de-multu — se póte óre ca cine-va, cátu de cátu versatu in specialitátele resbelelor nóstre celor mai nóue, macar si numai a celor nefaste de la 1859 si 1866, se nu scie ca deca la *Sadowa* s'a desvoltatu óre-si-care bravura si s'a aretatu óre-si-care valóre militaria chiar intre cele mai grele inprejurári, aceea a fost tocmai séu mai vertosu prin regimete romane séu mestecate cu romani, ceea-ce s'a reconoscutu chiar de MSa, prin decorarea straordenaria a mai tuturor suboficiarilor din regimentulu curatu romanu Sachsen-Weimar! Apoi se póte óre ca cine-va, cátu de cátu versatu in resbele mai nóue, se nu scie, ca *Custoza* s'a luatu tocmai prin tenacitatea soldatiloru romani! — se nu scia ca insi soldati serbi, in regimentele pre unde ei sunt mestecati cu romanii, reconoscu, desi nu in atacu, dar in aperare, superioritatea acestora, si cu mandria spunu, ca ei, serbii, mai bucurosu mergu in focu cu cameradi romani, decâtu senguri si de cátu cu ori-ce altfelu de neamu!

Ei, dar ignoranti'a autorelui nu se marginesce la atá'a; densulu in privinti'a armatei romane si a organizarii acelei-a, par' ca se afla inca la 1869; elu nu conósce de cátu armat'a si impartirea ei de pre atunci: elu mai vorbesce totu de gard'a nationale cea ne'nsemnata, ór despre *militiele romane*, atátu de numeróse si bine armate, essercitate in arme, nu scie chiar nemic'a, de óra-ce si cátu le atinge, o face, confundandu-le cu *dorobantii*. Pona si despre Serbia vorbesce ca ar fi fórte slaba in artileria, fiindu ca nu produce in tíera acesta arma; precandu títa lumea, cevasi mai órópe familiarisata cu afacerile Serbiei, seta ca Serbia tocmai in artileria este mai buna, avendu ea propri'a sa fabrica de tunuri.

Nu mai pucinu cumplitu se amagesce séu vré a amagi, candu reflecta la finantiele Romániei, caracterisandu-le de totu ruinate, si detoriele de statu enormi ca ale Turciei! — Cumca in finantiele Romániei cam de duoi ani incóci a intratu disordine, nu se póte negá, si cumca coticarii nóntiesci, prin infamie in-sielatiuni la drumurile de feru, au provocatu acésta disordine, inca se scie: dar ca Romania, cu resursele ei bogate si fórte desvoltabili, printr'o detoria de statu dintre cele mai nice in Europa, (preste totu nici de 300 milliöne franci,) ar fi finantialmente ruinata *ca si Turcia*, — carea din urma, pre langa unu venitu ordenariu de vr'o 400 milliöne franci, ar avé se respunda numai camete dupa detoriele sale ca la 450 milliöne franci, — este mai multu de cátu ne-adeveratu, este stupidu.

Ei bine, vedindu noi aceste date si afirmari atátu de false si chiar malitióse, respandindu-se in acestu timpu momentosu prin celu mai de frunte organu alu Germaniei, ce alt'a potemu se credemu, decâtu ca unu spiretu inamicu tinde a tíese unu planu inamicu in

contra Romanimei, si ce alt'a potemu se facemu, de cátu ca la rondulu nostru aici se protestámu solenemente in contra falsitati si reutáti si se desteptámu atentiunea patriotiloru nostri asupr'a acelui planu! —

Cernáuti, 30 martie 1876.

Interesandu-se organulu „*Albina*“ cu atát'a ardóre nationale de progesulu in cultura si alu Romaniloru din Bucovina nóstra, vinu prin acest'a a face si eu o descriere indegetativa de unu casu interesante, din care se póte cunosce, cam intru cátu si prin ce felu de medilóce sporesce la noi cultur'a. Dreptatea cere ca lumea se cunosca meritulu aceloru persóne, cari lucra pentru latirea culturei, de si modesti'a loru póte nu li iérta, ca ei insi-si se pasiésca in publicitate. CREDU a face intr' un'a nu mai pucinu servitiu onoru domni, realminte inflamati pentru progresu, recomandandu-li binevoitórii atentiuni pre unii Romani bine meritati, cari la títa oca si-nea si-redica vócea sonora pentru cultur'a poporului. Voiu se facu descrierea mea fora ca se spunu asta data nume, atingendu numai faptulu, din care speru ca persónele usioru voru fi cunoscute de cátra acei'a, cari voru avé trebuinti'a de ele.

Unu preotu ortodocsu si profesore de limb'a si literatur'a rómana din Cernáuti de buna séma insufletitu de zelu sacru d'a propaga cultur'a, de care s'a adaptatu nu numai in gimnasiulu din Cernáuti, ci si prin scólele sasesci din Transilvania, a inventatu unu modu de a intrebuintá si cas'a sa spre latirea mai cu sporiu a culturei. Idei'a acest'a, séu póte gur'a de aur a preotulu profesore, inspira pre unu descendinte alu unuia dintre cei mai mari cultivatori de pe tronulu Moldovei, incátu dsa se decise a compune cu autoritatea sa de deputatu dietale, o trupa dramatica de diletanti. Aciliá am observatu si romanasi „*verdi ca stejarulu*“ dintre aceia, cari au intrebuintiatu consciintiosu munc'a parintiloru loru pe timpulu petrecerei loru la universitatea din Viena, nu numai spre a se indopá cu sciintie, anume cu sciintie, de a poté petrunde spiritulu rolulu de „*Reikensch*“, ci studiandu d'o data si artea dramatica pe dupa culise, ca membri de la „*Academischen Gesangsvereins*“, de a poté jocá — „*ganz natürlich*“ — rol'a de „*Tölpel*.“

Se intielege, ca intre diletantii de ambele secse, nu puteau lipsi nici descendinti de ai celor'a ce au venitu la noi spre a se sacrificá pentru cultivarea „*barbariloru*“ din „*Bärenland*“, firesce spre a-ii invetiá pe acestia la economi'a nationale prin propriulu loru esemplu.

Acésta trupe s'a essercitatu títa iérn'a cu deliginti'a cea mai laudabile. In urma isbuti zelosulu directore alu acestei trupe a dá prim'a representatiune in 28 martie a. c. in cas'a atinsulu profesor, unde erau invitati vr'o 50 de persóne din intelegenti'a cernáutiana. Nu sciu prin ce fatalitate se aflá intre óspetií invitati si unii de acei'a, cari la „*Ludileulu*“ de anu, nu erau capabili d'a representá inteliginti'a, apoi acestia, de buna séma precum se si dice, din caus'a simplicitatei loru, aflandu ca títe piesile au se fie reprezentate in limb'a „*der ruhmvollen deutschen Nation*“, in netoleranti'a loru prósta pentru totu ce nu este „*walachisch*“ si „*barbar*“, parasira cu mania privatulu templu alu museloru! Desiarta in sa a fost opintirea loru d'a maimuti exodulu politiciloru Dietei din Innsbruck, cáci directorulu, insufletitu de cultura, cu trup'a sa aflá cea mai frumósa recompensa in aplausele frenetice ale adeveratiloru „*Culturträger*“ de ginte teutonica si semitica. Acésta, incantati de succesulu stralucitu „*Der Museen-Söhne*“, si totu de a un'a generosi catra cei storsi prin ei de víetia si avere, cu cuvinte dulci magulitórii invitara pre activulu directore, a dá cu trup'a sa o representatiune publica aici in Cernáuti, firesce pentru scopu

filantropicu! Directorele, ca „*nobil*“ si „*Stadt-Vater*“, in butulu pasivitatei sale publice de pona aci se se deé induplicatu, si redactorele foi oficióse „*Czernowitzer-Zeitung*“ carele prin cunoscut'a se bunavointia, nu trece cu vederea nici unu actu de cultura nationale, se grabi a vesti indata „*urbi et orbi*“, ca a trei'a dia dupa pasci se voru aretá lumea pe scena salvatorii culturei si ai saraciloru!

Meritulu trebue recunoscutu!

Óre n'ar fi consultu, a se adresá de cu timpu cátra acesti romani generosi, ca se reserve o representatiune culturala in folosulu aceloru „*Idealisti incarnati*“, cari persistandu intru activitatea loru „*fara folosu*“, ar poté unii séu altii ajunge la onorea d'a fi primii representanti ai Romaniloru intre calicii de pe stradele Cernáutiloru?! *)

Unulu, dintre cei ingrigiti pentru venitoriu.

Suceva, 14 martiu 1876.

In orasiulu Suceva se arangédia, incependu dela anulu 1872 incoce, unu balu in fie-care carnevalu. Balul acest'a se numesce balulu studintiloru, fiindu ca venitul se curatu e destinatulu pentru ajutoria studintiloru lipsiti de mediuloce material si cari studiédia la gimnasiulu superioru gr. or. din locu.

In fruntea statuteloru reuniunii, ce administredia fondulu creatu, parte din venitul balulu amentitu, parte din contribuirile — tacsele — membriloru reuniunii, stá scrisu: „Acésta reuniune, a carei siedere este in Suceva, are de scopu spriginierea invetiaceiloru seraci ai gimnasiulu din Suceva, carii escedia prin moralitate si diligintiá, si anume fara disclinire de nationalitate si confessiune.“

Spre immultirea fondulu pe calea balulu studintiloru au contribuitu si contribuescu pe intrecute tote nationalitátele locuitorie in Bucovina, asiá, incátu daca cercetámu cu deamenuntulu listele din fie-care anu ale colectantiloru, respective ale vendietoriloru de bilete pentru balu, trebue se marturisimu, cumca títe nationalitátele au o parte frumósa, la crearea fondulu susu numitu.

Modulu, in carele s'au spriginitu invetiaceii gimnasiulu nostru din veniturile balulu, este urmatoriulu:

In anulu 1872 au primitu 27 de studinti ajutorie in bani séu vestminte; intre acestia fura 17 romani.

In anulu 1873 primira 34 de studinti ajutorie in bani séu vestminte; intre acestia 25 romani.

In anulu 1874 primira 20 de studinti ajutorie in bani séu vestminte; intre acestia 10 romani.

In anulu 1875 au primitu 31 de studinti ajutorie in bani séu vestminte; intre acestia 16 romani.

In anulu 1876 venitul curatu alu balulu este de 700 fl v. a.; 500 se voru adaogi la capitalulu fondulu, éra 200 sate se voru impartí la studintii lipsiti de medilóce, casi pona acuma.

Afara de ajutoriele date in fie-care anu in bani séu vestminte, s'au creatu pona acuma si trei stipendie permanente de câte 50 fl v. a. pe anu. Dintre aceste trei stipendie, s'a datu unulu unui romanu, unulu lu-are unu germanu, éra alu treile s'a datu unui israelitu.

Acéste date se basédia pe-o cercetare esacta a acteloru privitórii la balulu studintiloru. Acele acte se afla la directiunea

*) La staruintia energica, publicaramu in acésta forma, cum ni s'a tramisu, acésta satira; am dorí in sa ca dlu corespondente se nu mai amble cu parabole, ci se vorbesca chiar si lamuritu, ca se prícepa fie-cine la momentu si lucrulu si factorii. Red.

gimnasiului nostru si totu insulu, carele se interesă de ele, le pôte cercetă ori si candu. Astfelu stă lucrulu, éra nu dupa cum scrie unu corespondente din Suceva in numerulu 7 alu „*Albinei*“ din anulu curinte Ne mirămu, cum a cutezatu corespondentele a lovi adevéru in facia. Numerulu studintiloru romani formédia o diumatate din numerulu totale alu studintiloru gimnasiului nostru. Din cifrele insirate mai susu vedem lamuritu, cumca dela crearea balului si pona in anulu 1875 au capetatu ajutórie 115 studinti, si anume 69 romani si 46 de alte nationalități. Credemú că e desulu atât'a pentru orientarea publicului romanu in viitoriu fatia cu cestiunea balului studintiloru de la gimnasiulu nostru.

Publicandu aceste reflexiuni rectificatorie, ce ni tramese o persona noue multu stimata, nu potemu a nu constatá in interesulu adevéru, cumca dlu corespondente alu nostru din nr. 7. n'a sustienutu, că studentii romani ar fi cu totulú desconsiderati la impartirea ajutorieloru din venitul balului de sub intrebare, ci că nu sunt luati in consideratiune dupa cum s'ar cuveni, dupa ce balulu de sub intrebare e imbraciatu pururea cu cea mai mare caldura, deschlinitu de catrá Romani, cari totu de a un'a iau parte la elu in nru induoitu si prin urmare in asta proportiune si contribuescu la venitul curatu; apoi datele ce se publica in corespondinti'a presinte tocmai areta, că de acú duoi ani inceptendu, studentii Romani nu fura impartesiti in ajutorie dupa proportiunea de mai nainte, si de aceea dlu corespondente alu nostru din nrulu 7 a comunicatu adevéru. — Afora de acestea, in corespondinti'a din nrulu 7 se apelá la Romanii din Bucovina, de a incetá a mai figurá ca statisti si turma contributória spre scopuri straine; si credemú, că si aci avú dreptate dlu corespondente alu nostru, si ar fi tempulu sè i se urme svatulu!!

Red.

Reflessiuni rectificatorie

cu privire la cele cuprinse in corespondinti'a dela Oravitia, publicata in „*Albina*“ nrulu 25 de estu-tempu, ni se trametu dela *Greovatiu* l. Oravitia si anume din partea a 6 economi alegetori; noi publicămu aci din ele totu ce pote contribui la rectificare :

„Din capulu locului trebuie sè spunemu verde in ochi dlui corespondente din nr. 25 a „*Albinei*“ de estu-tempu, *V. Eugeniu*, că alegerea de deputatu sinodale la noi n'a fost asiá, dupa cum a descris' o dsa, ci dupa cum o descriemú aici noi.

Mai antaiu noi pana la diu'a de alegere a deputatiloru nemica nu am sciutu de aceea, ci venindu-ni la cunosciinta că alegerea se va tiené tocmai ca adi, fiindu dominica ne amú dusu la sant'a beserica, ca sè vedemú care va sè fie rezultatulu conferintieloru secrete, tienute in Oravitia contra candidatului nostru vechiu.

Dupa st'a liturgiá asteptămu cu sete, ca preotulu se ni spuna ceva despre alegere dupa datena; densulu inse — vedindu pote adunati prea multi ómeni, ce se para a nu i fi prea pe voia — despre alegere n'a pomenitu nemica, si asiá omenii cei mai multi cari nu aveau cunosciinta despre tienerea alegerii, dupa ce luara anafur'a pornira catra case. Dar atunci unu svatosu mireanu strigá catra ei sè mai astepte, căci se va tiené alegerea de deputatu.

In urma cu greu se pasi la actulu de alegere, si ca la 35 alegatori, cari remasese in beserica, dederu votulu pentru *Miclea* si *Mangiuea*. Atunci preotii cu invetiatoriuu fara a asteptá pana ce se va fini alegerea, s'au departatu din beserica, căci nu reesira

cu planulu loru de a face alegere fora alegetori.

Dupa acestea trebuie sè mai spunemu, că dlu *Miclea* din *Cacova* nici candu nu a cerutu sè fie alesu in comun'a nóstra; noi inse fara voi'a sa l'amu candidatu si alesu totu de a un'a de deputatu la sinodele besericesci, fiindu că amú avutu, si pururea vomu nutri incredere facia de dsa, căci lucunoscemú că e fíiu adevératu a poporului.

In corespondinti'a de sub intrebare se mai spune, că in *Greovatiu*, natoriulu ar fi pasitu pentru alegerea dlui *Miclea* din *Cacova*. Ast'a inca nu e adevéru; căci daca noi nu chiamămu pe dlu notariu la beserica, si nu-i spuneamú că va fi alegerea deputatului: densulu nici nu veniá atunci la beserica, căci nu sciá de alegere, de orace asiá s'a fost tiesutu treb'a ca nici partea de afra a poporului sè nu scie de tempulu alegerii, necum sè mai aiba tempu si sè se pregatesca.

In fine inca un'a. Dupa cele ce diseramú aici mai sus, rogămu pe dlu *Eugeniu* ca de alta data sè ne crutia, si sè nu iscodesca corespondentie ne-intemeiate, căci prin aceea nu face bune servitie nimenui.“

Societatea „*Petru Maioru*.“

In siedinti'a ordinaria a societății „*Petru Maioru*“ de mane in 9 l. c. la 4 óre d. m. *Demetriu Iovitia*, tehnicu, va ceti una disertatiune despre „*Apaducte si constructiunea loru tehnica*.“ éra *Lazaru Petroviciu*, ascultatoriu de filozofia, va ceti unu tractatu despre „*Nemorirea sufletului*.“ —

In piati'a de vite

ce se tienú ieri si alalta-ieri aici in capitale, au fost oferite 1000 de vite cornute, dintre cari s'au vendutu boi 599, parchi'a cu 185—285 fl; vacé 209, parchi'a cu 160—202 fl; vacé cu lapte 192, de capu de la 86—180 fl. Mnei s'au oferitu 1051 si s'a vendutu parchi'a cu 4—5 fl 50 cr. Carnea de bou si de vaca s'a platitu cu 47—54 fl, sut'a de chilogramé.

In tergulu de *rimatori* asta septemana au fost scosi 7240 de porci, cari toti s'au vendutu vii — sut'a de chilogramé cu câte 57—68 fl. *Slanin'a* (lardulu,) sut'a de chilogramé cu 70—72 fl; untur'a de porcú 76 fl. —

In piati'a de grane

nu este de câtu fórte slaba cautare; dar pretiurile se sustienu. *Vendiările* pucine, câte se fecera ieri si alalta-ieri, se facera pe terminu, pon' la iuniu, si asiá se platí *grădulu* de rondú („*usantia*“) cu 10 fl 10 cr; *ovesulu* cu 9 fl 10—20 cr; *cucurudiulu* cu 5 fl 30—36 cr.

Cursurile la burs'a si de aici si din Viena,

septeman'a acést'a continuara a cadé. Éca cele mai nóue:

Actiunile de cred. austr: 150.—; ale creditului ung. 128; act. bancei nation. 870; inscrisele ipotecari austr. 92.60; ungueresci 83; obligatiunile rurali bucovinene 84.50; ung. 74.50; banatice si transilvane 74.—; rent'a de arg. 69.50; de hártia 66; agiulu argintului 103.—; galbenii 5.52; *napoleoniori* 9.40. —

Publicatiuni tacsabili.

CONCURSE :

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Cociuba*, inspectoratulu *Ursadului* se deschide concursu. Emolumintele sunt :

64 fl v. a; 16 chible de bucate, $\frac{1}{2}$ gráu, $\frac{1}{2}$ cucurudiu; 8 orgii de lemne, din cari e a se incaldi si scol'a, si stolele cantoral delá 400 numere.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune suntú avisati a-si tramite recursele catrá Inspectoréle cercualu dlui *Iosifu Pintia* pu. *Hollod*, in *Gyanta*, pona in 5 aprilie v. a. c. adeca pona in a 2. di a santeloru *Pasci*, candu se vá tiené si alegerea.

Cociuba in 15 martie 1876.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea:

Iosifu Pintia, mp.

inspectore cercuale.

Pentru vacantea parochia romana gr. or. l din comun'a *Cacova*, in protopresbiteratulu *Oravitiei*, *Cottulu Carasiului*, se escrie concursu pana in 2 maiu a. c. st. v. Emolumentele suntú: O sesiune de 32 jugere pamentu, si dela 200 case câte 1 flor. pentru indeplinirea functiuniloru parochiali.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia suntú avisati a-si tramite recursele instruate in sensulu statutului org. si adresate comitetului parochiale, catrá p. on. d. protopresbiteru districtuale *Iacobu Popoviciu* in *Oravitia*. — Se observa inse, cumca la acést'a parochia se afla si unu capelanu, asiá dara, déca altu recurenté ar fi alesu si inaritu, va fi detoriu a dá capelanului una a trei'a parte din sesiune si din tóte venitele parochiali pana la promovarea acestui-a.

Cacova, in 21 martiu 1876.

Comitetulu parochiale,

1—3

in cointelegere cu dlu Protopopu concernente.

Prin acést'a se deschide concursu:

1. Pentru vacantea parochia din *Hidiseleulu de-susu*, protopresbiteratulu *Oradei-mari*, *cott. Biharii*. Emolumentele sunt: a) una sesiune de pamentu; b) birulu dela 140 de case, dupa datina câte o mesura; c) stolele indatinat; d) cortelu liberu si gradina.

Alegerea va fi in 7 aprilie 1876. v.

2. Pentru vacantea parochia din *Foneu*, cu emolumentele: a) una sesiune de pamentu; b) birulu dela 125 de case, câte o masura dela un'a; c) stolele indatinat; d) cortelu liberu, gradina si canepisce.

Alegerea va fi in 8 aprilie 1876 v.

3. Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Zsaka*, cu salariu anualu: a) 50 fl. in bani gat'a; b) in bucate 16 chible si 2 mesure gráu de pane; c) 10 lantie de pamentu aratoriu, din care a 3. parte remane ogoru, satenii arandu-lu si portandu rodulu a casa; d) cartiru liberu cu gradina. In fine ca cantoru, dela mortu mare 1 fl. dela micu 50 cr. dela cununie câte 40 cr.

Alegerea va fi in 25 martie 1876 v.

4. Pentru vacantea statiune invetiatorésca din *Tobolu*, cu emolumentele: a) 250 fl; b) o gradina de curechiu, pretiuita in 20 fl; c) accidentia cantoralá de 30 fl; d) cortelu liberu.

Alegerea va fi in 6 aprilie 1876 v.

Competentii vor avé a se presentá inainte de espirarea terminului indicatu, in vr'o dominica séu serbatore, in s. biserica, spre a-si aretá desteritatea in cantările bisericesci si alte servitie preotiesci. Recursele intitulaté Comitetului parochiale concerninte, au a fi tramise la protopopulu mai diosu insemnatu.

Datu in *Oradea-mare*, in 7 martie 1876.

In numele concernintiloru comitete parochiali si in contielegerea cu acelea:

Simeonu Bica, mp.

3—3

protopresv. si ca inspect. scolaru